

Torre Florim en Vedran Mircetic

Het jaar van De Staat

Begin 2011 bracht De Staat het tweede album 'Machinery' uit. Daarna stond de Nijmeegse band op het hoofdpodium van Pinkpop, in de Alpha-tent op Lowlands en speelden ze regelmatig buiten de landsgrenzen. Aan de vooravond van een uitgebreide Nederlandse clubtour blikt Gitarist met frontman Torre Florim en gitarist Vedran Mircetic terug op het jaar van De Staat en gaan de twee dieper in op het geluid van de band.

door John Denekamp en Ernst-Jan Jonkman

Sinds het verschijnen van 'Wait For Evolution' in januari 2009 is het hard gegaan met De Staat. Zanger-gitarist Torre Florim maakte die debuutplaat vrijwel alleen, maar heeft sindsdien een hecht collectief om zich heen verzameld. Op 'Machinery' klinken Florim, bassist Jop van Summeren, drummer Tim van Delft, multi-instrumentalist Rocco Bell en gitarist Vedran Mircetic als een machtige eenheid, en dat was precies de insteek. Florim: "Ik vind het mooi als een band klinkt als één geheel. Het conceptuele idee achter 'Machinery' is vijf losse elementen die samen als een machine werken."

Florim en Mircetic zijn net terug van een reeks buitenlandse optredens. Onder meer Los Angeles, CMJ in New York en Iceland Airwaves in Reykjavik stonden op het programma. Torre: "Dat zijn voornamelijk showcase-festivals. Het was heel erg *back to basics*, want je speelt op gehuurde spullen. De optredens waren tof, maar soms is het behelpen." Vedran: "Ze kwamen voor mij ergens aanzetten met een Orange Tiny Terror

van 15 watt. Dan zet je alles voluit, maar kun je jezelf nog niet horen. Toch hebben we goed gespeeld, veel mensen vonden het te gek." Torre: "Als het publiek minder enthousiast reageerde, wist je dat er veel agenten en boekers in de zaal stonden. Er is dus interesse, maar we hebben er nog niks concreets aan overgehouden." Vedran: "Dat soort gasten moeten ons eigenlijk hier zien spelen, met onze eigen spullen klinkt het veel beter." Torre: "Toch heeft het wel wat. Ik vind het een uitdaging om met beperkte middelen iets tofs neer te zetten en te proberen om het in je voordeel te laten werken. In de studio kan een klein kutversterkertje van 50 euro ook een bepaalde charme hebben die je niet uit een dure kast haalt."

Eigen geluid

2011 verliep meer dan voorspoedig voor De Staat. 'Machinery' werd goed ontvangen, de clubtour in het voorjaar verkocht praktisch uit en op Pinkpop en Lowlands stond de band op het hoofdpodium. "Ik wist dat we precies de plaat hadden gemaakt die we wilden maken, maar het was wel spannend hoe hij zou vallen", zegt Torre. "We wilden eerst een tour langs de kleinere clubs doen, maar de voorverkoop ging zo hard dat de kleine zaal van de Melkweg gelijk de grote werd. De cd-presentatie in Nijmegen wilden we in Doornroosje doen, maar dat werd De Vereniging en zelfs die verkocht uit. Het is tof als je zoveel vertrouwen krijgt van je publiek." Het gedroomde hoogtepunt op Lowlands liep een klein smetje op doordat de kolosale ritmemachine (die ook op de hoes van 'Machinery' prijkt) dienst weigerde. "Daar heb ik wel even van gebaald, want anders was die show perfect geweest. We waren toen op ons best en dan kun je door een technisch probleem net niet volledig pieken. Aan de andere kant vind ik het soms wel mooi als er technisch iets misgaat. Het kan een optreden een bepaalde twist geven die mensen onthouden, want je speelt door de adrenaline vaak nog fanatieker en beter. Je kunt er ook voor kiezen om geen machine mee op tour te nemen. Het is een risico. Maar als alles werkt heb je wel iets unieks."

Het ontwijken van platgetreden muzikale paden is belangrijk voor De Staat. Torre: "Wij zijn heel erg bezig met een eigen geluid en ritme, dat onderscheidt ons hopelijk van andere bands. We zijn altijd op zoek naar unieke gitaarsounds, rare geluiden die je bijvoorbeeld uit je effectpedaaltjes kunt halen. Daarin valt nog genoeg te ontdekken. Op 'Machinery' is dat goed gelukt, vind ik. Van sommige geluiden denk je: wat *the fuck* is dit!? Dat komt dan vaak gewoon uit een

gitaar. Het oorspronkelijke idee van mijn demo's gecombineerd met de sound en inbreng van de rest, dat maakt ons geluid. Zo kun je bijvoorbeeld van een op papier saaie riff iets interessants maken: in het intro van *I'm A Rat* spelen Rocco en ik omstebeurt precies dezelfde noot. Maar omdat we het afwisselen, klinkt het toch spannend. Je ziet dat idee ook wel in minimal music. We proberen altijd iets te maken wat de grenzen opzoekt, iets wat andere bands nog niet hebben gedaan."

Toffe groove

De Staat is dus origineel met voorbedachten rade, maar niet voorgekookt. Vedran: "Op de dag dat we in de studio met *Sweatshop* bezig waren, ging ik naar Feedback in Eindhoven. Ik zei tegen de verkoper: ik ben op zoek naar een maf pedaaltje. Hij gaf me een aantal opties, waaronder de Z.Vex Mastotron. Die vond ik te gek en een paar uur later gebruikte ik hem voor de solo van *Sweatshop*. Ik zou het later nog overdoen, maar het was al perfect." Torre: "De plaat was goed voorbereid, we hebben alles in acht dagen opgenomen. Maar er zijn altijd gaten waarvan je weet: hier moet nog iets gebeuren. De solo van *Sweatshop* was zo'n moment, of de drumbreak van Tim in *Ah I See*. Dat ontstaat dan in de studio."

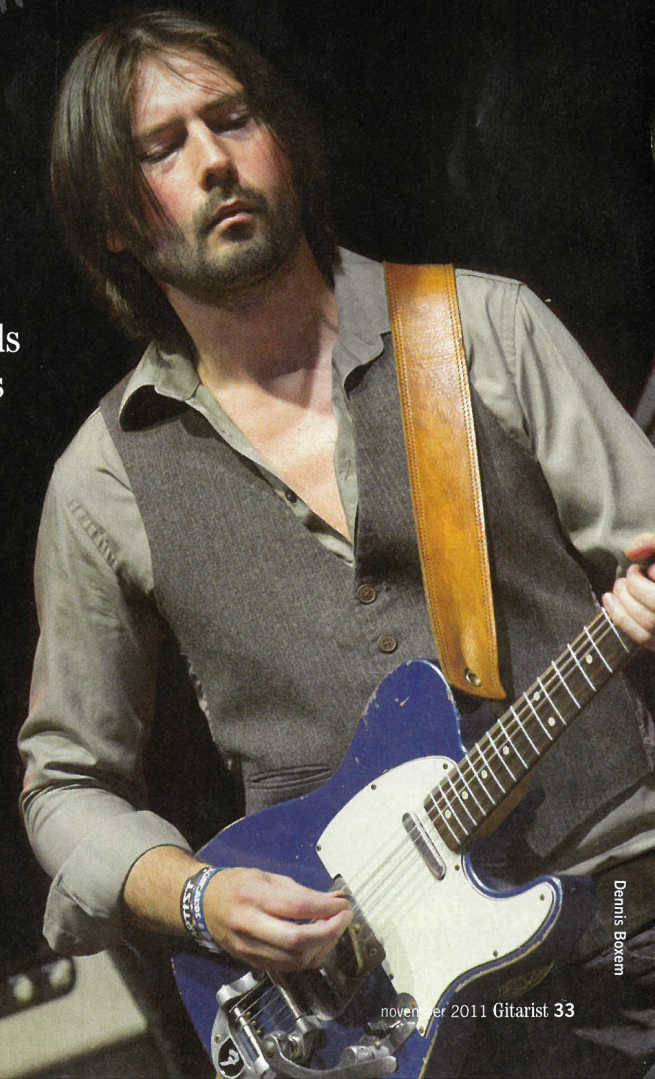
Muzikaal buitenbeentje op 'Machinery' is het melodieuze *I'll Never Marry You*. "Dat nummer had ik niet met

De Staat in mijn hoofd geschreven", zegt Torre. "Maar Jop overtuigde me om het toch met de band te doen. Uiteindelijk paste het er goed tussen." Vedran: "Ik schrok er een beetje van: wat gaan we nou krijgen, moet ik gewoon akkoorden spelen?! Ik moest meteen aan Neil Young denken. Daar had ik vroeger een hekel aan, maar nu vind ik het wel mooi. *I'll Never Marry You* is ook gaaf geworden, vooral live, maar ik denk niet dat De Staat ooit een echte 'liedjesband' wordt."

Torre Florim werkt dan ook niet bepaald als een standaard singer-songwriter. "Het zou kunnen dat er meer van dat soort liedjes komen, maar veel nummers ontstaan uit een toffe groove of een ritme, vaak geïnspireerd door bestaande muziek. Als iets mij enorm beweegt, dan ga ik er heel goed naar luisteren en onderzoeken wat het nou zo vet maakt. Vervolgens probeer ik zelf iets te maken met een soortgelijke groove of sound. Ik jat geen noten of akkoorden, maar ga op zoek naar de essentie van de opname. Neem bijvoorbeeld *The Prophet's Song* van Queen, daar zit een supervet stukje in waar ik allerlei associaties bij krijg. Uiteindelijk heb ik een hele lijst met interessante ideeën en ga ik ze combineren en proberen te gebruiken in mijn eigen muziek. In *Keep Me Home* zit een sample van Hangai, een Mongoolse folkgroep. Ik wilde die sound eerst namaken, maar het origineel is al perfect. Als ik

"Ik zat altijd in bands waarin ik eindeloos kon soleren, maar dat wordt saai"

Vedran Mircetic

Vedran Mircetic (l) en Torre Florim, radertjes in de machine van De Staat

>> zo'n stukje hoor, krijg ik er gelijk ideeën bij. Het refrein is trouwens weer geïnspireerd door de sound van Grizzly Bear, waar ik toen veel naar luisterde."

Blues

Florim studeerde Compositie en Muziekproductie aan de HKU, maar is als gitarist autodidact. Mircetic heeft vier jaar klassieke gitaarles en twee jaar Rockacademie achter de rug. Torre: "Veel dingen die Vedran doet, kan ik helemaal niet spelen en dus ook niet bedenken. Hij voegt op die manier heel veel toe aan onze sound." Vedran: "In eerste instantie probeer ik de ideeën van Torre's demo's te benaderen. Dat lukt niet

Torre: "Ik ben gek op de sound van oude blues zoals Howlin' Wolf, dat klinkt nog steeds cool en levendig. Als je de essentie daarvan combineert met mijn percussieve benadering, krijg je een interessant geluid. Dat maakt de combinatie van ons als gitaristen ook sterk, denk ik."

De band vindt het belangrijk om live niet elke avond hetzelfde te brengen. Torre: "Er is veel ruimte voor improvisatie, maar het moet natuurlijk wel beter worden. Mede door de reactie van het publiek merk je of het werkt of niet. Je ziet ook wel dat bands nummers radicaal veranderen omdat ze zelf vervuild raken, daar kun je in doorslaan. De essentie moet wel overeind blijven, maar soms ontdek je live een bepaalde dynamiek in een nummer die je in de studio niet

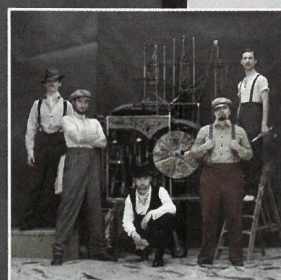
"We zijn altijd op zoek naar unieke gitaarsounds, rare geluiden die je uit je effectpedaaltjes kunt halen"

Torre Florim

altijd, dus dan wordt het wat anders, soms veel beter. Een demo klinkt vaak een beetje statisch: als je er wat blues op loslaat, wordt het al snel levendiger." Torre: "Het probleem met een demo is vaak dat je eraan gewend raakt. De zogenaamde 'demo-itis', zoals dat bij mij op school werd genoemd. Als je een demo met de band probeert te hercreëren, pak je vaak de essentie niet meer. Dat moet je dus niet proberen: de bandinterpretatie is meestal duizend keer beter. Dat ligt niet aan partijen die radicaal veranderen, maar puur aan het samenspelen." Vedran: "De band is één en al dynamiek. Als ik Tim achter me harder hoor slaan, doe ik er als gitarist ook automatisch een schepje bovenop. Bij De Staat ben ik een veel functionelere gitarist geworden. Ik zat altijd in bands waarin ik eindeloos kon soleren, maar dat wordt saai. Ik zit nog steeds in een bluesband, waar we een paar keer per jaar mee optreden. Dat is leuk, maar ook precies genoeg."

had opgemerkt. Vernieuwen is belangrijk, vooral als je in Nederland wilt blijven toeren. Je gaat ook niet twee keer naar dezelfde cabaretshow."

Wat valt er na het hoofdpodium van Pinkpop en Lowlands nog te bereiken in Nederland? "Zo denk ik niet", zegt Torre. "Het hoeft niet altijd maar groter. Het lekkerste gevoel is dat we muzikaal nog veel meer uit deze band kunnen halen. We denken erover om volgend jaar vooral kleine festivals in Nederland te doen. Dingen als Nirwana's Tuinfeest of Scholtenpop, hartstikke leuke festivals. En de buitenlandse optredens zijn tof, daar moeten we het weer vanaf nul opbouwen. Als je alleen maar in grote tenten speelt, ga je volgens mij ook automatisch alleen maar groot spelen. Dat willen we niet." G

De sound van De Staat

Vedran Mircetic speelde 'Machinery' in met één van zijn twee Fender Custom Shop '56 Relic Stratocasters en een Gibson SG voor het slidewerk, onder meer op *Sweatshop*. Hij is live echter overgestapt van een Gibson ES-335 naar een Fender Custom Shop '60s Relic Telecaster met Bigsby vibrato. "Live werkte die Strat niet vanwege stemmingsproblemen, dus toen heb ik die Tele met Bigsby gekocht. Die is wel stabiel en ik ben er superblij mee. Ik hou van enkelspoelselementen, alleen heb je soms wel gezeik met ruis. Daarom neem ik mijn ES-335 nog steeds mee op tour naar het buitenland, want met humbuckers heb je dat probleem niet. Hij heeft een vaste brug en klinkt goed over elke versterker. Ik heb altijd een Carl Martin Plexitone booster aanstaan om de buizen van mijn The Valve 2/50 top over de zeik te jagen, een beetje Marshall-achtig. Dat is mijn geluid, de rest is versiering. Zoals de Z.Vex Mastotron in de solo van *Sweatshop*, een soort fuzz. Verder heb ik nog een Keeley Katana booster, een Carl Martin Echotone en een Fulltone OCD en Ultimate Octave."

Torre Florim speelt inmiddels over dezelfde versterker als zijn collega, maar dan de comboversie. "Op 'Machinery' hoor je nog mijn Vox AC50 reissue – naast de plug-in Guitar Rig – maar ik vond het overstuurd hoog lelijk." Florim heeft ook een plank vol effectpedalen. "De belangrijkste zijn de Boss Digital Reverb, Electro-Harmonix POG-2, Keeley Fuzz Head en Boss Space Echo." Florim's basigitaar is een Gretsch Committee, ooit geleend van Gretsch-fanaat Eric Corton. "Ik speelde op een oude Ibanez Custom, Vedran's eerste gitaar en nog steeds mijn backup. Eric vond dat ik eens wat anders moest uitproberen en bracht een Fender Jaguar en die Gretsch mee. De Jaguar werkte niet, veel te veel schuifjes die in de weg zaten, maar die Gretsch klonk te gek: lekker smerig. Ik heb 'm een half jaartje geleend en uiteindelijk heb ik dezelfde gitaar gevonden via Marktplaats, toevallig hier vlakbij in Beek. Bij de advertentie stond een foto van mij met de tekst: Torre Florim van De Staat speelt er ook op! Toen heb ik 'm natuurlijk meteen gekocht." Hiernaast heeft Florim nog "een stuk of zes" gitaren, "waaronder een Fender Jaguar baritongitaar voor het vette laag en een Italia Mondial met twee outputs die ik gebruik voor *Back To The Grind*, gestemd in drop-A voor die robotachtige sound." Torre en Vedran hebben beiden ook een Eastwood Delta-6 resonatorgitaar met een P90 en een piëzo, die Mircetic voornamelijk gebruikt voor slidegitaarwerk in open A- of G-stemming.